

Odbačen

Otac se okrenuo na moje dozivanje i pogledao me iznenađeno. Nije stao. Samo mi je mahnuo rukom i doviknuo: „Vrati se kući! Ne idi za mnom!”

Zatim je ležerno prebacio svoju desnu ruku preko ženinog ramena i nastavio da silazi s njom zajedno, niz brdo, niz ulicu. Gledao sam za njim dok su mi se oči punile suzama, a pogled postajao zamućen. Stajao sam sâm i razmišljao kako da se vratim kući. Ja ne znam kuda treba da idem. On nije znao da sam ga pratio, kao pas, na sigurnom rastojanju. Nisam gledao kuda idemo. Sve je bilo uz brdo, niz brdo, a ja nisam znao da čitam. Bilo mi je pet godina.

Seo sam na ivičnjak trotoara razmišljajući šta ću sad. Ugledao sam veliko stopalo pored svoje desne strane i podigao glavu nagore. Pored mene je stajao jedan visoki, debeljuškasti čovek i radozno me gledao.

„Čiji si ti, gde stanuješ?”, upitao me je.

„Tu, preko puta”, brzo sam odgovorio, pritom bacivši pogled na dvorište preko puta ulice čija je kapija bila otvorena.

„Ajde kući! Tako mali dečak ne sme da izlazi sam na ulicu.”

Podigao sam se i laganim koracima krenuo ka kući preko puta, pritom ispod oka gledajući u čoveka koji se zaustavio pored mene. On je,

videvši da sam se uputio u pravcu dvorišta produžio niz ulicu dok sam ja hitro zagrebao da trčim uzbrdo, natrag, ni sam ne znajući kuda ću.

Na vrhu uzbrdice sam zastao i pogledao oko sebe. Eh, da, setio sam se. Ovde nedaleko mora da je crkva. Zapao mi je za oko njen crveni, visoki toranj kad sam zastao iza jednog drveta prateći oca da me ne bi primetio. Pošao sam u tom pravcu. Obradovao sam se kad sam ugledao njen toranj. Zastao sam i krenuo ka vratima crkve. Lagano sam otvorio teška, drvena vrata i ušao u crkvu. Gledao sam radoznavo oko sebe. Video sam neke čudne kipove i mnogo malih svećica koje su sjajile ispod njih.

Iz pokrajne sobe, čija vrata nisam primetio, pojavio se jedan čovek u dugačkoj haljini. Oko pojasa je imao vezan kanap. Prilazio mi je laganim korakom. Na nekoliko koraka od mene odjednom je progovorio:

„Hvaljen Isus!”

Gledao sam u njega začuđeno i uplašeno u isti mah i krenuo da se povlačim ka izlaznim vratima, unazad, da bih brzinom munje stigao do njih i naglo otvorio vrata. Jarka svetlost mi je zaslepela lice. Nisam je ni primetio nastavljajući da trčim koliko me noge nose ka kapiji sve dok se nisam ponovo obreo na ulici. Krenuo sam na desnu stranu trčeći bez prestanka. Povremeno sam se osvrtao u strahu da me čovek u haljini ne prati.

Trčao sam, sad već nizbrdo, niz neku ulicu zastajkujući povremeno da dođem do daha. Video sam pekara na jednom uglu. Prepoznao sam je. Tu sam dolazio da kupim hleb s Milicom kad nije bilo hleba u našoj pekari u Đurićevoj ulici.

Milica je bila moja devetogodišnja polusestra. U stvari, ja sam je smatrao za sestru. Ona je bila ćerka moje maćehe Danke.

Dobro je, proletelo mi je kroz glavu. Blizu sam kuće. Nastavio sam lagano da se spuštam niz ulicu. Došavši do njenog kraja pogledao sam levo. Najzad sam prepoznao kuću koja je stajala na čošku preko puta. Bila je to kuća koja je bila na kraju ulice u kojoj smo se Milica, njen brat Budimir, koga smo zvali Bube, i ja sankali svake zime.

Kući sam stigao iscrpljen, znojav i veoma gladan.

Danka me je sva uplašena dočekala i saletela pitanjima:

„Pobogu, mali, gde si? Svi te tražimo. Ceo komšiluk sam isprepadala tražeći te. Milica i Bube su otišli da te traže na sve strane. Šta se desilo? Što si tako znojav i zadihan?”

Brzo mi je prišla i opipala mi čelo.

„Dobro je, nemaš temperaturu. Ajde, popij malo vode! Dođi da te umijem!”

Danka me uhvatila za ruku i odvela do lavora koji je stajao u našoj maloj verandi. Brzo je pustila vodu iz česmice i hitro me umila po licu.

Moja Danka je bila moja prava majka.

Bilo mi je četiri godine kad me je videla prvi put. Otac me je doveo. Nisam imao pojma šta se dešava. A ona, ona me gledala tog prvog susreta nasmejana pružajući svoje ruke ka meni. Uzela me je u krilo i ljubila u glavu sve vreme govoreći: „Šargarepice moja mala.”

Mnogo kasnije sam shvatio da mi je to govorila jer je moja kosa bila boje šargarepe, izrazito riđa. I ne samo kosa. Ja sam imao duge riđe trepavice i guste riđe obrve. Zato su me svi, otkad pamtim sebe, zvali Žuća. Osim moje Danke. Ona me zvala punim imenom, Niko, a kad bi me milovala, uvek mi je govorila *šargarepice moja*.

Imala je nežne ruke i milovala me je kao da me nikad neće ispuštiti iz svog krila.

Danku sam zavoleo tog trenutka. Ona nije mogla da se ne voli. Imala je divne zelene oči iz kojih je isijavala dobrota.

Kako tog dana, tako do kraja mog boravka kod Danke.

Iako je imala svoju decu, dečaka i devojčicu, ona me je prigrllila i tretirala kao da sam i ja njen, kao da me je ona rodila. To mala deca znaju i oseće.

Zatvorska bolnica

Doktor Višnjić je umornim korakom krenuo ka izlazu bolničkog odeljenja, a onda se u trenutku zaustavio i vratio nekoliko koraka nazad.

„Da pogledam na momenat kako je Džani. Jutros mu je pogled bio mutan i delovao mi je odsutno.”

Laganim pokretom je otvorio vrata izolacije.

Bila je to posebna soba za intenzivnu negu. U njoj je bio samo on, Džani, oboleo od karcinoma pluća. Primaio je hemoterapiju, jedanput u sedmici dana. Premda, doktor Višnjić se nosio mišlju da zatraži pomoć jednog profesora s Onkološkog instituta u Beogradu, za kojeg je čuo da primenjuje jedinstven način hemoterapije kod pacijenata u toj fazi oboljenja.

Džani ga nije čuo. Izgleda da je dremao.

Doktor Višnjić ga je posmatrao pomno, kao da ga vidi prvi put. U stvari, gledao ga je evo već nekoliko meseci. I nemalo se čudio kako je izdržavao sve terapije bez pogovora, žalbe ili jauka. Samo je

njegovo lice, na kome je uglavnom bila „čelična maska”, na trenutak odavalo bol i težinu svega kroz šta je prolazio. Nije se žalio ni tužio ni na šta.

U sebi mu se doktor divio. Bilo je fascinantno kako je tako mlad čovek mogao da podnese sve do sada. I ovu bolest kao finale. Nemali broj puta je imao utisak da još nešto očekuje, ili čeka. Nekog, nešto, ali šta?

Već danima je doktor sedeo pored njegove postelje, ponekad satima, pred odlazak kući. Skoro uvek bi odvojio vreme za boravak u Džanijevoj sobi jer ga kod kuće niko nije čekao. Voleo je njegovo društvo. Prirastao mu je za srce taj čovek, zatvorenik s kosom boje šargarepe i tamnosmeđim dubokim očima u kojima je svetlela bol koju je kao pečat utisnuo proživljeni život.

Sve je počelo pre nekoliko meseci, kad je Džani iz zatvorskog bloka, s teškim gušenjem, stigao u zatvorsku bolnicu.

* * *

Džani, pravim imenom Niko Petrov, dospeo je u zatvorsku bolnicu u veoma teškom stanju. Imao je povišenu temperaturu i napade jakog, gromoglasnog, suvog kašlja koji su često znali da se završe s pojavom cijanoze usana, s gušenjem, jer je teško dolazio do vazduha. Smestili su ga odmah u sobu za intenzivnu negu.

Uključili su mu kiseonik i odgovarajuću terapiju. Tokom narednih dana uradili su sve laboratorijske i druge pretrage.

Doktor Višnjić je bio prisutan prilikom njegovog prijema u bolnicu. U stvari, on je skoro stalno bio tu. Kao da je i sam bio zatočen u tom zatvoru na kraju malog sremskog grada.

Nije imao svoju porodicu. Roditelji su mu umrli još kad je specijalizirao urgentnu medicinu posle čega su ga ubrzo primili na rad u zatvorsku bolnicu. Nedugo zatim postao je načelnik. Potpuno se predao svome poslu i nije se oženio. Ne zato što nije želelo, već što je isuviše vremena provodio na radnom mestu. Doktor Višnjić se nije iznenadio konačnom dijagnozom koja je postavljena posle dubinske tomografije pluća i laringoskopije.

Niko Petrov je imao karcinom pluća, bez metastaza, što je pokazala i magnetna rezonanca.

Doktor se iskreno nadao da će uspeti da ga lokalizuju primenom odgovarajuće hemoterapije kao i zračenjem koje su uspeli da zakažu u vojvođanskom kliničkom centru.

Uskoro je terapija započela u samoj zatvorskoj bolnici.

Svakodnevno je doktor Višnjić uz Nikovu postelju provodio veći deo dana i bilo je neminovno da zadobije njegovo neizmerno poverenje i poštovanje svojim pre svega humanim odnosom prema bolesniku, a najposle i svojom stručnošću.

Uskoro je Džani, iako mu to doktor Višnjić nije tražio, počeo da priča prvo sekvence iz svog života, a kasnije sve po redu. Od početka.

I nekako se činilo da mu je posle svake ispričane sekvence bivalo lakše. Lice bi mu gubilo izraz maske i dobijalo neki blaži ton, bore bi mu se smanjile.

Džaniju je bilo četrdeset pet godina, ali je delovao mlađe. Iako je njegovo lice oslikavalo životne muke, ipak je zahvaljujući gustoj riđoj kosi imao neku mekotu u izrazu, posebno u dubokom pogledu izrazito tamnih smeđih očiju koje su bile nesvakidašnji kontrast s bojom njegove kose, trepavica i obrva.